

Sammanfattning av Försäkringskassans Socialförsäkringsrapport, "Sjukskrivning i olika yrken".

Att det finns ett samband mellan arbetsrelaterade exponeringar och risken att bli sjukskriven är sedan tidigare känt. För första gången har man kartlagt vilka yrken som är överrepresenterade bland sjukskrivna

Rapporten beskriver genomsnittligt antal ersatta sjukskrivningsdagar för anställda i alla yrken på arbetsmarknaden. En sådan registerstudie har aldrig tidigare publicerats och den omfattar alla sysselsatta anställda år 2008, ca 4 miljoner personer.

Under år 2008 var drygt 541 000 personer sjukskrivna med ersättning från Försäkringskassan någon gång under året, varav omkring 333 000 av dessa var kvinnor och 208 000 var män.

Orsaker till sjukskrivning

Sambandet mellan arbete och risken att bli sjukskriven är sedan tidigare känt. De vanligaste orsakerna till att besvär uppstår uppges vara stress, psykiska påfrestningar, påfrestande arbetsställningar och tung manuell hantering i arbetet.

Exempel på riskfaktorer för sjukskrivning

Fysiska och psykiska arbetsmiljörelaterade exponeringar i arbetet har i ett flertal studier visats vara en riskfaktor för sjukskrivning.

Förekomsten och graden av sådana exponeringar skiljer sig åt mellan anställda i olika yrken.

Till exempel visar Arbetsmiljöverkets rapport "Arbetsorsakade besvär 2010" att det var vanligare att anställda inom arbetaryrken rapporterade att de hade besvär till följd av fysiska exponeringar i arbetet (påfrestande upprepade arbetsmoment arbetsställningar, tung manuell hantering) än anställda inom tjänstemannaryken. Det omvända gällde dock för självrapporterade besvär av stress och psykiska påfrestande i arbetet. Detta var vanligare bland anställda i tjänstemannaryken.

Möjligheterna att till exempel anpassa sina arbetsuppgifter eller anpassa sin arbetstid vid ett försämrat hälsotillstånd är vanligtvis sämre för anställda i yrken med lägre krav på utbildning. Studier har visat att små anpassningsmöjligheter i arbetet är associerat med förekomsten av sjukskrivning.

Olika livsstilsfaktorer såsom exempelvis rökning, övervikt, fysisk inaktivitet har också visat sig ha en negativ effekt på hälsan och i förlängningen på förekomsten av sjukskrivning. Andra bidragande faktorer är:

- Den fysiska arbetsmiljön
- Den psykiska arbetsmiljön
- Möjligheter att anpassa sitt arbete vid besvär och ett försämrat hälsotillstånd
- Arbete på obekvämt arbetstid.

Yrken med *flest* antal ersatta sjukskrivningsdagar från Försäkringskassan per anställd år 2008

- Process- och maskinoperatörsarbete
- Transportarbete m.m.
- Arbete utan krav på yrkesutbildning

Yrken utan krav på yrkesutbildning omfattar arbeten som inte ställer några krav på yrkesutbildning inom bland annat

- Försäljning och service
- Renhållning
- Vaktmästeri
- Transport
- Godshantering

Yrket med *flest* antal ersatta sjukskrivningsdagar per anställd år 2008

- "Övriga servicearbetare"
- Tillverkningsindustrin
- Präster
- Speciallärare
- Behandlingsassistenter/ fritidsledare

Bland yrken med *minst* antal ersatta sjukskrivningsdagar från Försäkringskassan per anställd dominerar yrkesgrupperna

- "Ledningsarbete"
- "Arbete som kräver teoretisk specialkompetens".

***Minst* antal ersatta sjukskrivningsdagar från Försäkringskassan per anställd år 2008 hade**

"Högre ämbetsmän och politiker"

Vilka ingår i denna statistik?

Sjukskrivningar som är kortare än 15 dagar inkluderas inte i denna rapport. Likaså inkluderas inte i begreppet sjukskrivning ersättningar i form av sjuk- eller aktivitetsersättning (förtidspension/sjukbidrag före 2003) som kan beviljas personer som har fått sin arbetsförmåga nedsatt under en längre tid.